

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION NOVEMBER 2023

GUJARATI FIRST ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER II

Time: 2 hours 70 marks

PLEASE READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY

- 1. This question paper consists of 7 pages. Please check that your question paper is complete.
- 2. There are four sections in this question paper. Each section has two questions. Every question counts 35 marks. Only TWO questions must be answered from the entire paper. You may not answer both questions from one section.
- 3. Read the questions carefully.
- 4. Number your answers exactly as the questions are numbered.
- 5. It is in your own interest to write legibly and to present your work neatly.

IEB Copyright © 2023 PLEASE TURN OVER

આપેલા આઠ પ્રશ્નોમાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો.

અહીં કરજિયાત રૂપે એક લાંબો પ્રશ્ન અને એક ટૂંકો પ્રશ્ન પસંદ કરવાનો રહેશે.

પ્રશ્ન-૧.૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો (કોઈપણ સાત)

૧.૧.૧ પાંજરામાંનું પંખી કેવી રીતે મુક્ત થયું ?	(3)
૧.૧.૨ તાઓએ કઇ રીતે બધાના દિલ જીતી લીધા હતા ?	(3)
૧.૧.૩ બૌદ્ધ ભિક્ષુઓ શહેરમાં શા માટે આવ્યા હતા ?	(3)
૧.૧.૪ આનંદીએ પ્રભુને શી પ્રાર્થના કરી ?	(3)
૧.૧.૫ બે રૂપિયાની નોટ જડયા પછી આનંદીના મનમાં શી	
ગડમથલ થઈ શ	(3)
૧.૧.૬ આનંદીની માતા કુટુંબનું ભરણપોષણ કેવી રીતે કરતી ?	(3)
૧.૧.૭ ગાંધીજીને દેશગમનનો આગ્રહ કોણે કર્યો ?	(3)
૧.૧.૮ છેવટે ગાંધીજીએ ભેટ સંદર્ભે શો નિર્ણય લીધો ?	(3)
૧.૧.૯ ગાંધીજીને ભેટ સોગાદો કોણે આપી હતી ?	(3) [21]

પ્રશ્ન- ૧.૨ વ્યાકરણ

૧.૨.૧ નીચે આપેલા શબ્દોના વિરોધી શબ્દો લખો. (કોઈપણબે)

અ. દેશ

બ. શાંત

ક. મુક્તિ (2)

૧.૨.૨ નીચે આપેલા શબ્દોના સામાનાર્થી લખો. (કોઈપણ બે) અ. પંખી બ. ભેટ ક. કીમતી (2) ૧.૨.૩ નીચે આપેલા શબ્દો માટે એક શબ્દ લખો. (કોઈપણ બે) અ. જેનો ઉપાય નથી તે બ. આધાર વિનાનં ક. જેને ફોશ નથી તે (2) ૧.૨.૪ નીચેના શબ્દોની લિંગ બદલો. (કોઈપણ બે) અ. બિચારી બ. છોકરી ક, સેવક (2) ૧.૨.૫ નીચે આપેલ જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો. (આપેલ રૂઢિપ્રયોગનો બંધબેસતો અર્થ શોધો) અ બ અ. મસલત કરવી અ. વિચારણા કરવી બ. મોઢું પડી જવું બ. લાચાર થવું ક. નિરાશ થઇ જવું (3) ૧.૨.૬ નીચે આપેલા શબ્દોનું યોગ્ય વચનનું ૩૫ લખો. અ. રૂપિયો બ. પંખીઓ ક. નોકર (3) [14] [35]

IEB Copyright © 2023 PLEASE TURN OVER

અથવા

પ્રશ્ન- ૨ તાઓની ભાવથી ધરાવેલી ભેટ કેટલી મૂલ્યવવાન છે આ વિશ્વ વિસ્તારથી તમારા શ્રબ્દોમા લખો.	[35]
અથવા	
પ્રશ્ન- ૩	
3.૧ "પારખું" નાટિકામાં ડો.નું પારખું કેવું થાય છ,તે વિશે લખો.	(5)
૩.૨ આ નાટિકામાં આવેલ અનિરુદ્ધનું પાત્રાલેખન કરો.	(5)
૩.૩ આ નાટિકામાં આવતું હાસ્ય તમારા શબ્દોમાં લખો.	(5)
3.૪ નીચેના રૂઢિપ્રયોગોનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.	
૩.૪.૧ કૂવામાં નાંખવું ૩.૪.૨ લપ વળગાડવી	(3) (3)
૩.૫ નીચે આપેલા વાક્યો કોણ બોલે છે અને કોને કહે છે તે જણાવો.	
૩.૫.૧ હવે જા ભાઇ જા,તને ખબર છે મને હથિયાર વિના પણ દાંત પાડતાં આવડે છે.	(4)
૩.૫.૨ આ વરસે કન્યાવિદ્યાલયમાંથી પાસ થઇ કોલેજમાં ગઇ.	(4)
૩.૬ નીચે આપેલા શબ્દોનાં વિરોધી શબ્દો લખો.	
જાહેર વિશ્વાસુ ડોક્ટર	(3)
3.9 નીચે આપેલા વાક્યો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.	
૩.૭.૧ ડો.નો પ્રેક્ટીસ બહુ સારી ચાલતી હ્રોય છે. ૩.૭.૨ ડો.નો મિત્ર અનિરુદ્ધ પણ ડો. હ્રોય છે.	
3. ૭. ૩	(3) [35]

અથવા

પ્રશ્વ-	8	"પારખું"	નાટિકાનુ	શ્રીર્ધક	વિસ્તારથી	સમજાવી.
---------	---	----------	----------	----------	-----------	---------

[35]

અથવા

પ્રશ્ન-પ નીચે આપેલા પદ્યોમાંથી કોઇપણ ત્રણ કાવ્યને તમારા શબ્દોમાં સમજાવો.

> અ. કોની કોની છે ગુજરાત ? ત્યાંના લોકતણી શું કહેવી ? ના ના ના રે નથી તેની ત્યારે કોની છે ગુજરાત ? પૂર્વજ જેના જે વળી આ જ જન્મ થકી ગુજરાતી વદ્યા, કોઇ રીતની તો પણ ને વળી આર્યધર્મને રાખી રહ્યા, તેની તેની છે ગુજરાત.

(12)

બ. કાનુડાને બાંધ્યો છે ઢીરના દોરે, માથેથી મોરપિચ્છ ઢેઠે સર્યું ને સરી ઢાથેથી મોગરાની માળા આંખેથી કાજળ બે ગાલે જઇ બેઠું કાનકુંવર શું ઓછા ઢતા કાળા શ

(12)

ક્વે.. આવો ત્યારે..
શું શું કરશો ?
બાપુ !
આ વખતે..
સત્ય અિકસા
જેવી વાતુ ટાળી
શ્રીકૃષ્ણ જેવા બની આવજો
રામ જેવા નિહે.

(11)

અથવા

ડ. ધન, રૂપ, કીરત સાંપડે, પણ વિદ્યામકામૂલ, જેને ન વિદ્યા સાંપડે, તેનું જીવતર ધૂળ. ખાટું કામ કરનારને, ફળ પણ તેવું થાય, બાવળ વાવી બારણે, કેરી કેમ ખવાય ?

(11)

અથવા

[35]

IEB Copyright © 2023

પ્રશ્ન- ૬ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય જવાબ લખો. (કોઈ પણ સાત)

ક.૧	પ્રશ્ન ૫-અ માં કવિ ગુજરાતી કોને કહે છે ?	(5)
ઙ .૨	પ્રશ્ન ૫–બ માં ઢીરના દોરે બાંધેલા કનૈયાનું વર્ણન કરો.	(5)
5.3	કોમળ આ અંગ પર કાપા પડે છે જેવા આંગળીથી માખણમાં આંક્યા નાનકડા નેણ થકી ઝરમર ઝરે છે જેવા. ઉપરની પંક્તિઓ તમારા શબ્દોમાં સમજાવો.	(5)
s. 8	આ પોયણાની એક અક દલો ખીલી, પેલો મધુકર ચૂસે મધ ગૂંજી ગૂંજી, મળવા આવો વાલમજી એકવારે તમારા શબ્દોમાં સમજાવો.	(5)
ક.પ	પશ્ન ૫-કમાં કવિ બાપુને હવે આવો ત્યારે શું કરવાનું કહે છે १	(5)
ક. ક	નીચેની પંક્તિ તમારા શબ્દોમાં સમજાવો.	
	ખાેટું કામ કરનારને, ફળ પણ તેવું થાય, બાવળ વાવી બારણે કેરી કેમ ખવાય	(5)
૯ .૭	પ્રશ્ન ૫-ડ માં કવિ કોના જીવતરને ધૂળ કહે છે ?	(5)
ક.૮	માંગ્યા પ્રમાણે જવાબ લખો.	
	અ. સમાનાર્થી લખો. સુધાંશુ, રજની, ઈશ્વર બ. 'ઈશ્વરદર્શન' કવિતાના કવિછે. ક. 'કાનુડાને બાંધ્યો છે ઢીરના દોરે' કવિતાના	(3) (1)
	કવિછે.	(1) [35]

અથવા

પ્રશ્ન-	૭. 'પેડમેન' ફિલ્મનો સંદેશ તમારા શબ્દોમાં વાર્તારૂપે લખો.	[35]		
પ્રશ્વ-	અથવા પ્રશ્ન-૮ ('પેડમેન' ફિલ્મ)			
۲.٦	'પેડમેન' ફિલ્મમાંથી તમને શું પ્રેરણા મળી ?	(7)		
૮.૨	'પેડમેન' ફિલ્મમાં અભિનેતાને જીવનમાં કયા પ્રશ્નોનો સામનો કરવો પડે છે ?	(6)		
£.3	અંતે કલાકારને તેના ક્ષેત્રમાં સફળતા કેવીરીતે મળે છે ?	(6)		
۲. ۲	નીચેના વાક્યો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.			
	૮.૪.૧ આ ફિલ્મ એક સત્ય ઘટના પર આઘારિત છે.	(3)		
	૮.૪.૨ સેનીટરી પેડ બનાવવામાં કલાકાર નિષ્ફળ જાય છે.	(3)		
૮.પ	પૈડમેન' ફિલ્મના મુખ્ય નાયક અને નાયિકાનો અભિનય તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.	(6)		
6.9	નીચે આપેલા વાક્યોમાંથીં વિશેષણ શ્રોઘી લખો.			
	૮.૬.૧ એનો ઉમદા સ્વભાવ બધાને ગમી ગયો.	(2)		
	૮.૬.૨ આ ફિલ્મ એક સાચી ઘટનાને આધારે બની હતી.	(2) [35]		

Total: 70 marks